

Sporočilo za javnost

Luxembourg, 27. oktobra 2022

„Vrtljiva vrata“: ohlapna pravila za agencije EU

Kot je Evropsko računsko sodišče (Sodišče) navedlo v svojem letnem poročilu o agencijah EU, ki je bilo danes objavljeno, bi morale te poostri svoja pravila in kontrole ter tako čim bolj zmanjšati tveganje, da bi zaradi njihovih nekdanjih vodstvenih delavcev in drugih višjih uslužbencev, ki se nato zaposlijo v zasebnem sektorju, prišlo do nasprotij interesov in bi bila ogrožena integriteta institucij EU. Obenem je varuh financ EU s potrditvijo zaključnih računov agencij za leto 2021 potrdil zanesljivost njihovih knjigovodstev. Poleg tega so revizorji o tem, kako agencije zbirajo prihodke za svoje dejavnosti, dali vsem 44 agencijam zadovoljivo oceno, o porabi pa so kljub nenehnim težavam pri javnem naročanju v večini agencij vse agencije razen ene dobile mnenje brez pridržka.

„Tudi tokrat lahko agencijam EU o njihovih zaključnih računih in prihodkih damo pozitivna revizijska mnenja brez pridržkov, medtem ko je njihova poraba na splošno dobra,“ je povedal član Sodišča Rimantas Šadžius, ki je vodil revizijo. *„Toda zakonodajalca in agencije morajo upoštevati naša opozorila in strožje obravnavati morebitne primere „vrtljivih vrat“, da se preprečijo nasprotja interesov in škodovanje ugledu samih agencij in EU kot celote.“*

Pravila EU vključujejo zelo malo obveznosti za organe EU, na podlagi katerih bi morali ti spremljati, ali njihovi sedanji in nekdanji uslužbenci izpolnjujejo zahteve glede pojava „vrtljivih vrat“. Po drugi strani pa so agencije EU, zlasti tiste, ki imajo regulativne pristojnosti in so povezane z zadevnimi panogami, še posebej izpostavljene tveganju primerov „vrtljivih vrat“, in sicer iz dveh razlogov: prvič, opirajo se načasne uslužbenke in imajo zato visoko stopnjo fluktuacije, in drugič, njihov model upravljanja vključuje upravne odbore, katerih člani so imenovani za krajše obdobje. Pri tem je problematično to, da člani odborov ne spadajo med uslužbenke agencij, zato pravila o primerih „vrtljivih vrat“ zanje ne veljajo. Revizorji menijo, da se s tem ustvarja pravna praznina, zaradi katere se oceni le majhen del morebitnih primerov „vrtljivih vrat“. Poleg tega je le nekaj agencij uvedlo pravila, ki presegajo minimalne pravne zahteve za obravnavanje morebitnih primerov „vrtljivih vrat“. Večina agencij namreč niti ne spremlja skladnosti z zadevnimi pravili med svojimi sedanjimi in nekdanjimi uslužbenci, temveč se skoraj izključno opira na njihovo samoporočanje.

Težave, povezane z upravljanjem, in nasprotja interesov pri agencijah EU so revizorji odkrili že v več svojih prejšnjih poročilih. V tem poročilu ponovno poudarjajo težave, povezane z upravljanjem, ki dopuščajo možnosti za dajanje prednosti nacionalnim interesom pred evropskimi, in sicer v zvezi z nadzornimi agencijami za banke, zavarovalnice in finančne trge.

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila letnega poročila o agencijah EU za leto 2021, ki ga je pripravilo Evropsko računsko sodišče.

Celo poročilo je na voljo na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Revizorji so tudi tokrat kritični do tega, kako agencije kupujejo blago in storitve, zato jih pozivajo, naj zagotovijo, da se pri tem doseže najboljše razmerje med kakovostjo in ceno. Slabosti pri javnem naročanju so še vedno eden glavnih razlogov, da agencije ne spoštujejo pravil o plačilih. Teh primerov je v zadnjem času vse več. Revizorji so pri polovici agencij odkrili pogodbe s pomanjkljivostmi. Pri eni, in sicer pri agenciji eu-LISA, ki upravlja obsežne informacijske sisteme na področju svobode in varnosti, so odkrili 18,1 milijona EUR napačne porabe, ki je posledica težav, na katere je Sodišče v preteklosti že opozorilo. Agencija je tako dobila še eno opozorilo v obliki revizijskega mnenja s pridržkom za svoja plačila in mora izboljšati upravljanje javnih naročil in pogodb.

Revizija je pokazala, da je ruska vojna proti Ukrajini prizadela zlasti tri agencije. Agencija EU za azil (EUAA) je, potem ko so države članice EU, ki so sprejele ukrajinske begunce, zaprosile za dodatno pomoč, zaprosila za več uslužbencev in sredstev, na dejavnosti Agencije EU za vesoljski program (EUSPA) je vplivala prekinitev uporabe ruskih nosilnih raket Sojuz za njene satelite Galileo, agencija, dejavna na področju prenehanja propadajočih bank, (SRB) pa je ugotovila, da so se zaradi vojne povečala kreditna tveganja v zvezi z izpostavljenostjo bank nasprotnim strankam v Rusiji, Belorusiji in Ukrajini ter s posojili domačim podjetjem, ki so najbolj izpostavljena posledicam vojne.

Splošne informacije

Agencije EU imajo velik vpliv na ključna področja vsakdanjega življenja državljanov EU, kot so zdravje, varnost in pravosodje. Leta 2021 so porabile 13,1 milijarde EUR iz proračuna EU za izvajanje programov, kot so tisti, ki podpirajo evropski zeleni dogovor in raziskave. Zaposlovale so 14 430 ljudi (17 % vseh uslužbencev EU) s skupnim proračunom v višini 4,1 milijarde EUR (2,5 % celotnega proračuna EU), pri čemer ni upoštevan Enotni odbor za reševanje. Agencija Frontex je pri tem z več kot 1 500 zaposlenimi in proračunom v višini 500 milijonov EUR na vrhu seznama.

Primeri „vrtljivih vrat“ v kontekstu EU pomenijo zaposlene, ki zapustijo javno upravo EU, da bi se zaposlili na delovnih mestih v zasebnem sektorju, povezanih z njihovimi prejšnjimi dejavnostmi. To lahko povzroči nasprotja interesov in pomeni tveganje za integriteto institucij EU, ker se lahko dragoceno notranje znanje prenese v zasebni sektor, ker bi nekdanji uradniki lahko lobirali pri svojih nekdanjih sodelavcih ali ker bi morebitna prihodnja zaposlitev lahko vplivala na delo sedanjih uradnikov.

Celotno letno poročilo o agencijah EU je na voljo na [spletišču Sodišča](#), skupaj z dokumentom s povzetkom poročila z naslovom *Na kratko o reviziji agencij EU za leto 2021*. Danes, v četrtek, 27. oktobra, revizorji organizirajo spletno konferenco o dobrem finančnem poslovanju v agencijah EU, ki je osredotočena na tveganje nasprotja interesov, povezano s primeri „vrtljivih vrat“ pri zaposlovanju, in težave v zvezi z javnim naročanjem. Lahko jo [spremljate v živo](#) na YouTubu, od 9.30 do 12.30.

Kontakti za medije

Tiskovni urad Sodišča: press@eca.europa.eu

- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – T: (+352) 621 552 224
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – T: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – T: (+352) 691 553 547